

TÜLLÉPÉS

AZ AQUILA NEGYEDÉVI FOLYÓIRATA

2025/IV. NOVEMBER 1.

EGYHÁZ MEGMENTÉSÉRE...

STABIL PONT

MINDENKINEK MEG AKARNAK FELELNI...?
MINEK?

BESZÉLGETÉS A HOLTAKKAL

12. évfolyam 4.szám

Megjelent: 2025. november 1.

**Az AQUILA katolikus közösség
negyedévi folyóirata**

**A kizárólagos materiális
gondolkodáson túllépve: lelkiesség,
spirituális kultúra — filozófiai,
teológiai, pszichológiai, szociológiai,
művészeti és egyéb tudományos
megközelítésben.**

Megjelenési gyakorisága:

Negyedévi folyóirat

A folyóirat régi példányai az
archívumban megtalálhatók.

Nemzetközi azonosítószám:

HU ISSN 2064-7700

Alapítás ideje: 2014. július 1.

Kedves Olvasóink!

Szeretettel köszöntjük Önöket, s reméljük, hogy sok kellemes, gondolkodással töltött időt szerzünk Önöknek, és idővel egyre több olvasónk lesz.

Miért indítottuk el ezt az eleinte negyedévente (majd terveink szerint sűrűbben) megjelenő elektronikus kiadványunkat? Az ok a kiadó AQUILA Közösség lelkiségéből fakad. Mi 38 éve vagyunk katolikus közösség, mely eddig sokféle működési formációt is létrehozott, és fenn is tart. Ami a cikkek tartalmára vonatkoztatott igényünk: újszerű, valós értéket hordozó gondolkodás jellemezze, és csakis a végső igazsághoz közelítő, kereső elképzelés érvényesüljön. A cikkekért nem tudunk fizetni, ahogyan az olvasásuk is ingyenes.

Keressük a spirituálisan is korrekt, univerzális szintet jobban megközelítő, teljes körű tudományos gondolkodást, nyitottságot, bátorságot, hogy minél jobban megismerhessük az embert, a földi létet és az univerzumot.

Célunk az emberi kultúra, a tudományos élet kitágított gondolkodás felé való rehabilitációja. Joseph Ratzinger szavaival élve: *„Senki sem állíthatja azt, hogy ő a szó igazi értelmében „tudja”, hogy Isten nem létezik. De felállíthatja azt a hipotézist, hogy nem létezik, s ebből a tételből próbálhatja megmagyarázni az univerzumot.”* (Krisztusra tekintve) Mi azt látjuk, hogy a jelenlegi tudományos élet megnyilvánulásai szinte csak földies, materiális szempontból próbálják megérteni, megélni a világot. Az így (meg)magyarázott földi világ jelenségei nagyon sok esetben — jelenleg még felmérhetetlenül, vagy be nem vallottan — téves következtetésekre vezethetnek. Pl. a világ keletkezésének módja, oka. Vagy az ember megjelenésének ideje, hogy miből és hogyan alakult ki, más bolygókon, más életek keresése, a kizárólagosan szén alapú gondolkodás is nagy hiba stb.

Az AQUILA feladatának tekinti az emberi felfogás horizontjának a felfoghatóság határáig való tágítását, amit szerintünk folyamatosan feszegetni, nyújtani, bővíteni lehet.

K. Jaspers gondolatai: *Az egzisztenciális embernek mindig úton kell lennie, nem merevedhet meg dogmatikus igazságokban (...) mindig nyitva kell állnia és tanulékonynak kell maradnia, készen arra, hogy megvitassa az ellenkező álláspontot, mindig tudatában annak, hogy a vándorló embernek nincs végleges igazsága.* Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 14.2.2. fej., 446.o.

A TÚLLÉPÉS kiadvány a kedves Olvasóktól az elmélyült olvasást várja. Az AQUILA nyitott minden újat hordozó elmére, elfogadjuk és közöljük a beadott cikkeket, ha a Szerkesztő Bizottságunk jóváhagyja.

Minket Istenen kívül senki sem működtet, és szabadok vagyunk mindenféle földi érdektől, nem fogjuk sem politikai, sem semmiféle más érdekből cenzúrázni a beadott cikkeket. A közlés legfontosabb kritériuma elsősorban az, hogy a fenti szellemben íródott-e a mondandója, megfelelő-e ennek a kitágított horizontnak, megfogalmazása és mondandója tekintetében megfelelően

igényes-e, hordoz-e logikát, újszerű gondolkodást. Nem számít a szerző vallási és politikai hovatartozása, ha nem támadja az Istenhitünket.

Semmiféle erőltetett, igazi értékeket nem hordozó, plágiumgyanús terméket sem fogadunk el!

Egyéniségek írásai kellenek.

M. Blondel

*Minél többet tud az ember,
minél többje van, minél több ő maga,
annál inkább tudatára ébred annak,
hogy nincs semmije, nem tud semmit,
hogy nem az, amit akar.*

(Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 15.2.2. fej., 494. o.)

Tartalom

KEDVES OLVASÓINK!.....	4
AZ EGYHÁZ MEGMENTÉSÉRE	6
„Ha valaki azt hiszi, hogy ezt az átfogó, ősi egyházért küzdő változtatásokat nem lehet megtenni, hogy újra Krisztus igazi ragyogó egyháza legyen, abban a reménytelenség ördöge van.”	
STABIL PONT	11
„Az élet belső esszenciájáról van itt szó, a belső valódi életről, a valóságról, amit csak Isten tud kitölteni. Ebben az értelemben „halott” az, aki Istentől távol tartja magát.”	
MINDENKINEK MEGFELELNI...? MINEK?	14
„A megfelelési kényszer miatt az egyén önmagából mindenütt, a sarkaiból, az éleiből, a szépségéből, az egyéniségéből lecsiszol darabokat, azért, hogy a társadalomnak, illetve a közészerűségnek megfeleljen.”	
BESZÉLGETÉS A HOLTAKKAL	17
„Mindig meglepő, ha egyes szövegekben hasonlóképpen nem mindennapi „jelenségek”, „élmények” olvashatóak, pedig a szerzők nem ismerték egymást, és mindegyik szerző finoman más módon írja le a hasonló tapasztalatait.”	

Pável Márta

AZ EGYHÁZ MEGMENTÉSÉRE ...

(Pável Márta hittanár)

Előszó

Igyekszem rövid lenni, mivel nem érdemes szaporítanom a szót, mert ez az írás könyörgés az egyházért. A 40 éve működő misztikus közösség vezetőjeként írom, akik Avilai Szent Teréz lelki gyerekeinek valljuk magunkat. Katolikus hittanárként jól ismerem a helyzetet, és sajnos, belelátok a dolgokba. Jól érzékeljük a hibákat. Itt a saját nehézségeimtől, esetleges sérelmeimtől eltekintve, s nem azok miatt mondom el, hogy mi a baj, az Isten szeretete miatt teszem.

Tehát röviden és velősen kell ezt az óriási problémát megtárgyalni. Ha valaki azt hiszi, hogy minden rendben van, akkor nagyon téved. Ha valaki azt hiszi, hogy nem kell semmit tenni, akkor halála után meglátja, hogy mivel fog szembesülni. Ha valaki azt hiszi, hogy ezt az átfogó, ősi egyházért küzdő változtatásokat nem lehet megtenni, hogy újra Krisztus igazi ragyogó egyháza legyen, abban a reménytelenség ördöge van. Avilai Szt. Teréz Belső várkastély, V.lakás II.fej. *„Tegyük meg mindent, amint legjobban tudjuk s amint tenni tanultuk. Haljon meg, pusztuljon el az a hernyó -- aminthogy illik is meghalnia, ha egyszer betöltötte rendeltetését – s meglátjátok, hogyan látjuk majd meg Istent; úgy merülünk bele az Ő nagyságába, mint ez a hernyócska az ő gubójába. Értsétek meg: mikor azt mondom, hogy meglátjuk Istent, abban az értelemben mondom, amint az ebben az egyesülésben történik.”*

Nem hiszek abban, hogy valamit nem lehet megtenni, mindig arra tanítottak, hogy lehetetlen nincs, csak tehetetlen ember. Nem lehetünk tehetetlenek, nem lehetünk úgy, hogy feladjuk azt, amiért Jézus Krisztus meghalt, és mégis a mai napig velünk van. Nem lehet, hogy szívtelenek, süketek, vakok és némák legyünk, csak mert komfortosnak gondoljuk magunkat. Krisztust eláruló szinten nem lehetünk „kulturáltak”, hogy ne merjük mondani azt, amit meg kéne tenni! Ne hallgassunk, mert cinkos, aki néma, cinkos aki félelemből vagy megfelelési kényszerből meghajítja a fejét.

Nem ismerem félelmet, az Úr velem van, ahogy Avilai Szt. Teréz vallotta: ” *Semmitől ne félj, semmi meg ne rettentsen. Minden elmúlik. Egyedül Isten marad ugyanaz. A türelem mindent elér. Ha Isten a tiéd, semmid nem hiányzik: Isten egyedül elég.*” Nincs mit tenni: beszélni, tenni kell. Felhívást, ötleteket, hibákat közlök, majd megoldási javaslatokat. Ha szükséges – és elfogadják –, a maximális segítséget megadjuk, hogy belendüljenek a dolgok.

Magam négy évtizede tanítom a hittant, mélységét, hatását tekintve sikerrel, mennyiségét tekintve (40 év alatt 60%-os) fogyó létszámmal. Fogyatkozásunk oka sokféle – ahogy az egyházból a papok elmenetelének is az... Igaz, ebbe belejátszik a megalkuvást nem ismerő természetem is... A vélhető okok, visszafelé haladva: az emberek a növekvő mélységtől visszariadnak (különböző kifogásokkal élve), nem akarnak szentek lenni. Azután a hitetlen világ beszélésainak hatásai, különböző élethelyzetek: szerelmek, vallások, bigottak, az iskolák, a szülők hatása, elhallgatás, elszeparálás, és hát a papok ellentevékenysége, mindezek együttesen okozzák, hogy nem sikerült tömegeket tanítanom. A vádak, hogy elitet képezek, hogy nem vagyok komfortos, stb., egyrészt igazak, de ez csak így megy nekem. Ezzel most ne foglalkozunk.

Meg tudtam mutatni, hogy lehet megtanítani az embereknek Istent, és aki akart, az a 20 ember megy is Felé, minden ellenére működik. A két kezünkkel épített kis templomunk, a misztikus hitünk a miénk, s nekünk semmink sem hiányzik, mert Istenben boldog emberek vagyunk, ezt meg lehetne élni minden jószándékú, nyitott embernek. Részemről nem csak negatív észrevételeket teszek, az egyházamért aggódva mondom a bajokat, hanem meglátásaimmal az alábbiakban segítséget kívánok nyújtani. A megoldási javaslataim akarattal kivitelezhetőek, nem csak ötletelések. S ha valaki leereszkedik a nagy hierarchikus magaslatokból, elgondolkodik, az biztos, hogy sokat tehetne Istenért, az egyházért.

Segítség az egyháznak, jó tanítással.

Az ember belegondol, hogy az egész világon devalválódtak az értékek. Miért ne devalválódott volna a katolikus egyházban is, miután a politikusok, a papok abból a népből kerülnek ki, akiket a liberalizmus, a marxizmus, a materiális fogyasztói világ eszménye megtépázott és hitetlenné tett. Mindenki felett suhog a leépülés szelleme. A hibákat, amiket elkövetett az egyház, azért is követte el, mert már kiüresedett lelkeségű emberekből épült fel. Az Egyház szívesen hinné, hogy szent... de csak Isten az. Avilai Szt. Teréz: (Önéletrajz, XXII. f.),.. „*Mi nem vagyunk angyalok, hanem testünk van. Oktalanság részünkről, ha, amíg e földön élünk és annyira e földhöz ragadt lények vagyunk, angyalok szerepét akarjuk játszani ... ügyes-bajos dolgaink, üldöztetések és szenvedések*

közepette, amidőn az ember nem jut elégséges nyugalomhoz, nemkülönben lelki szárazságok idején, nagyon is jól esik nekünk Krisztus Urunknak barátsága.

Az egyház sokszor felszínes dolgokat művel, a külsőségekben, a szertartásokban, a látványban merül ki, de ha megnézünk egy ifjúsági találkozót, nem az a jellemző, hogy mély, *tartós* megtérések vannak. A templomokban a misék alatti prédikációk zöme szánalmasan siralmas, többségében úgy mennek ki az emberek, mint ha mi sem történt volna. Sorolhatnám (most nem teszem...), de ezt nem szabad megengedni senkinek, aki Istenből él, lakást, ellátást stb. kap, de nem az Urat szolgálja teljes szívvel, minden erővel.

A katolikus egyházzal beszélek (a többiben nem vagyok érintett, s a viszonyokat sem ismerem eléggé). Azt az isteni küldetést, amiért alakult az egyház, azt nagyon devalváltatták. Az emberek nagy része – s már a hívők egy része is – csak legyint, hogy nem érdekes, hogy mit beszélnek. Ezt nem lehetne eltűníteni, és magam, mint „veszedelmes nőszemély” és világi (az egyházban másodrangú személyként) merek szólani. Az senkit sem érdekel, hogy Istennek mélyen elkötelezett embere vagyok. Az egyházért való jajkiáltást is hiába küldöm, ötletelhetnék, hogy lehetne megjavítani a katolikus egyházat, amely a szétesés felé halad. (Megoldási javaslatokat mondok.) Hiába, az elvakult hierarchikusok a csúcson nem veszik észre, hogy erősen haldokló lovon ülnek nagy megalégedettséggel?

Hogy lehetne elkezdni az újjáélesztést, megreformálni az egyházat anélkül, hogy tönkre tennénk? Tudott, hogy a fejtől búzlik a hal, de gyakorlatilag mégis alulról kéne elkezdni, ezért a középső részen lévő püspököket kellene szellemileg, szervezésileg elsősorban becserkészni, azokat, akik még hívők, nyitottak. A püspökök közt is sokféle van, konzervatív, liberális, különböző sérelmek mentén elkülönült, rebellisnek tartott. (Köztudott, hogy Hitler idején a római pápa nagy bajban volt, nem volt egységes a püspökök világlátása, voltak, akiknek tetszett az, hogy Hitler mit tesz, és voltak, akik titokban szegény zsidókat mentettek. Látható, akkor se, most se jobb a helyzet. Nekik kellene csendesen (egymás közt, a megbízhatóknak, a mély isteni elvet vallóknak) összefogni, szisztematikusan működni egy előre meghatározott terv szerint. Az egyházat megmenteni akaróknak a tevékenységükben kellene egymást megtalálni. Akikben bíznak, azokkal kellene egyre szélesebb körben elkezdni a dolgokat. Azt mindenki tudja, hogy egy püspök is kinyírható és különböző kellemetlenséget okozhatnának neki, erre több példát láthattunk (ez különösen Ferenc pápa idején vált nagyon köztudottá). A megoldás az abban lenne, hogy szépen, észrevétlenül elkezdenék a jó „Istenhez való visszatérés” munkáját.

A legelső hiba, hogy rosszul tanítják az egész krisztusi, isteni jelenséget. Ez az egész nem mese, nem monda, nem történet, hanem véres valóság, ami mindent, az embert alapvetően, minden téren egzisztenciálisan érint, ez sehol sem lelhető fel a hitoktatásban.

Jelenleg a gyerekek úgy mennek el pár év után a hittanról, hogy nem reszkettette meg őket az isteni erő, majd szépen csak emlékeznek rá, hogy voltunk elszállódók, meg (ki)bérmálkodók stb... A püspököknek olyan hitoktatókat, tanárokat, papokat kéne betenni, felhatalmazni a tanításra, csakis olyanokat, akiknek valóban mély, példamutató hitük van. Fontos lenne, hogy meggyőző erővel, példával szinte felgyűjtsák a tanulókat, hogy ne menjenek el, hanem életük végéig valami módon akarják a hitüket gyakorolni, folytatni. Isten létében akarjanak egyre mélyülni, mivel tudjuk, hogy a jó pap is holtig tanul, a hívő is holtig tanulja az Istent. Engem régebben elért az a vád, hogy mit tudok több évtizedig hittant tanítani, aztán, akik ezt mondták bekerültek közénk, és most azon szomorkodnak, a többi ember ezeket így, mikor tudja meg. Isten nem unalmas, 77

éve Istennel vagyok, és mindig újat és újabb dolgokat tud mondani. Tudom, hogy életem végéig mindig újat és mélyebbet fog adni azért, hogy az ő világát – ahova vissza tartunk – egyre teljesebben megismerjük.

Tehát a hitoktatással kéne elkezdni, onnan – s ez nem lenne egy gyors folyamat –, 20-30 évbe telne, míg elindulnának a dolgok. De ezt szívvel-lélekkel föl kéne vállalni, és legalább olyan szívvel lélekkel, ahogy pl. Mel Gibson a Passió forgatásáról beszélt, mert neki tényleg belecsapott a lelkébe az Isten. Ezt minél sürgősebben el kellene kezdeni, mert a hitetlenség, a különböző szekták, a különböző kardokkal, és az öldöklő vallások nagyon veszélyeztetik a kereszténységet. Minden üldözőnek igaz hitbe kellene ütközni, ami egy hatalmas erő lenne.

Második lépésként, ami nagyon fontos lenne, hogy a meglévő papokat erősen meg kellene szűrni. Nem lehet eltérni a durva bűnt (paráznaság, sikkasztás, egoizmus stb.), a különböző deviáns elemeket, a különböző megbotránkoztató negatív tetteket tűzzel-vassal irtani kéne. Nem lenne baj, ha kevesebben lennének, de tiszták! A papok egy részének tetteitől megrendült hitet vissza kell állítani, s ezt főként így

lehetne. Maradéknak, olyan lelkipályorlatokat, szemináriumokat tartani, amely újra felgyújtáná a hitüket, mélyítené, kizárólagossá tenné minden más felé, egy célként lebegtetné Isten szolgálatát.

A lelkipásztorkodást, a prédikációk szintjét, az emberekkel való kapcsolattartást kellene erősíteni, egyéb adminisztratív, szervezési stb. munkákat civilekre bízni. A papok szolgálata nem lehet formális: azt tegyék, amit Jézus Krisztus tett. Kizárólag az Atya érdekét nézte, és a hozzá juttatandó embert. A papnak tényleg csak a felszentelésével kapcsolatos dolgok maradjanak. Ha ezt meg tudnánk tenni, akkor a kiegészések is javulnának.

Misztikus Egyház

Karl Rahner : „*A jövő kereszténye vagy misztikus lesz, vagy egyáltalán nem fog létezni*”. Szintén a jószándékú, Istent igazán hívő püspökök dolga lenne a misztikus egyház felerősödését támogatni. Ismert, hogy a misztikusok mentik meg időről-időre az egyházat, ilyenek Avilai Szent Teréz, Eckhart mester, Pió Atya, stb. Ők azok akik egy-egy fáklyaként világítottak a lélek sötétségében, világítottak az egyház egén.

A misztika az nem csak elszálltság, de racionalitáson is alapszik, viszont a misztikus nem ismer megalkuvást. A misztikus fenntartás nélkül kinyitotta magát, kitérte a szívét Isten felé: az Övé vagyok – vallja. Tudom, a misztikusság hatalmas isteni kegyelem, de sok olyan van, aki kellemetlen az egyháznak. Mégis vannak, s igazak és működnek. Avilai Szt. Teréz, uo.: „*A lélek*

teljesen Isten kezére bízza magát s szerelme akkora, hogy csak egy dolgot tud kívánni: azt, hogy tegyen vele Isten, amit akar. Nem is hiszem, hogy Isten ezt a kegyelmet megadja másnak, mint az olyan léleknek, amelyet már a magáénak tekint.”

Itt egy kis alázatot kellene gyakorolni Isten ügye iránt a misztikusság elfogadásával. De nem álmisztikusok és nem hisztérikák kellenének, hanem fölébreszteni, engedni a valódi misztikus megnyilvánulásokat, hogy így összeszedje magát az egyház is. A misztikus valóban lehet kellemetlen, de ha igazi – és csak arról beszélhetünk –, nagyon-nagyon nagy szükség lenne, hogy az igazat, a hibákat, az Istennek nem tetsző dolgokat elmondhassa, és korigálni lehessen. Egy misztikus soha nem lehet öncélú, csak jobbító szándékkal kritizálnak, javíthatnak. Nem elhajtani, elhallgatni kéne azokat, akiknek esetleg Isten szól, hanem meghallgatni, és együttműködve dolgozni Istenért.

Sürgősen változtatni kéne.

Sürgős változtatás kell, az utolsó órában vagyunk, hogy elkezdjük. Nem akarhatjuk, hogy kis csoportokká váljon az egyház, amit sokan jövendőnek, hogy bejön. A semmi teológusi koordináció, ellenőrzés-nélküliség nagyon veszélyes dolog, akár a misztika, akár egzegézis, a Krisztus magyarázása terén. Az emberekben a bűn is ott van, a *concupiscentia*, azon kívül bennünk van az Istenre való vágyódás is. De a veszély nagy, mert még az elmélkedő embereket is elkezd elhajlítani, ha nem kontroll alatt vannak. Emellett még a csoportkontroll is jó, hogy ne a maga bűnös élete szerint próbálja magyarázni a teológiát vagy kifogatni az észlelt közléseket. (Sajnos erre sok példa van, hogy új teológiát alkotnak a vágyaiknak megfelelően.)

Sík Sándor **Fények**
Arcom körül a szentjánosbogárkák
Suhanva lengenek.
Milyen picik, milyen picik!
S hogy fénylenek!
Fejem fölött túlnanvilági fáklyák.
A csillag-rengeteg.
Milyen nagyok, milyen nagyok,
S hogy fénylenek!
Csak én legyek setét?
Szítsd fel, Uram, szívem szövétnekét!

Varga Péterné/ Pável Márta, katolikus hittanár, az AQUILA h.r. vezetője, 40 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója.

Két könyve jelent meg (Akinek füle van a hallásra, az hallja meg, valamint A misztikus teológia alapjai) és egy Hazafelé címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetők; az AQUILA Magazinban és a Túllépés n.é. lapban, valamint a blogokban:

<https://sasmarta.blogspot.com>

<https://ufo-sas.blogspot.com>

<https://Isten-az-egyetlen-remenyunk.blogspot.com>

<https://tullepes.blogspot.com>

<https://sasgondolat.blogspot.com>

Szeibert Márton

Stabil pont

Amikor az ember körbenéz a világban, akkor igyekszik megérteni azt, amit lát. Összefüggéseket keres. Mindig tapasztalatra épít az ember, és olyan elméletet gyárt, amivel akár még egy el nem végzett kísérlet kimenetelét is meg lehet jósolni. Ha ez sikerül, akkor az elmélet jó, legalábbis egy szintig, amíg nem ütközik a tudós egy olyan jelenségbe, amit már nem tud az adott modellel megmagyarázni.

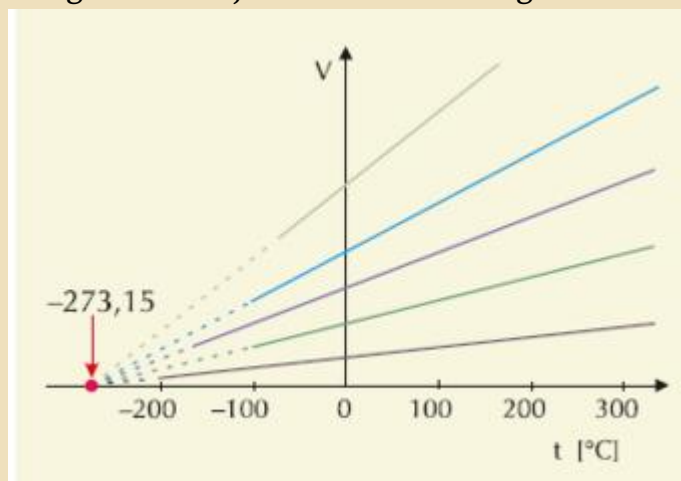
Sokféle módon meg lehet fogalmazni azt, hogy mi emberek miért viselkedünk így. Szerintem egyszerűen azért, mert stabil pontokat keresünk.

Ha megértjük a világot, akkor az egy stabilabb érzést ad, mintha teljesen érthetetlen jelenségek vennének körül. Egy jól működő elméleti modell a stabilitás érzetét kelti. És nem csak az érzet lesz jobb, hanem valóban a túlélést is segíti ez a fajta intelligencia, hogy megtalálunk vélt vagy valós összefüggéseket. Már nem félünk attól, hogy egy véletlen villámcsapás ér minket, ha Zeus rossz kedvében van, viszont tudjuk, hogy nem érdemes fémpálcával az ég felé kalimpálni zivatar idején. Jobban értjük a fizikai jelenségeket ma, mint 500 évvel ezelőtt (legalábbis a megismételhető jelenségeket, amikkel a tudomány foglalkozik). Illetve, ha megértjük a külvilágot, akkor egy kicsit önmagunkat is jobban megértjük, hiszen mi is a világ részei vagyunk.

Stabilitást keresünk. A gáz szó a görög eredetű káosz szóból származik. Hiszen a gáz halmazállapotban a molekulák nem nagyon kötődnek egymáshoz, ezért nehezen leírható módon, „kaotikusan” mozognak. De ha a részecskék egymással erős kapcsolatban lennének, akkor egy sokkal megfoghatóbb, „stabilabb” halmazállapotot, szilárd anyagot kapnánk. Ehhez hasonlóan, ha össze tudjuk egymással ok-okozati rendszerbe kötni a jelenségeket különféle elméletek segítségével, akkor úgy érezzük, kicsit kijutottunk a káoszból, meg tudtuk ragadni a fizikai világot, amiben élünk.

¹Valószínűleg nagyon sok szemléletes példa van erre a fizikában, de én most csak egy mindenki által ismert triviális példát említek, a Kelvin-skála megalkotását. Ha egy adott mennyiségű gázt melegítünk, akkor állandó nyomás mellett a gáz kitágul. Ha hűtjük, akkor összehúzóódik. Ha ezt a zsugorodást egy térfogat-hőmérséklet

koordináta rendszerben ábrázoljuk, és az értékeket extrapolációval kiterjesztjük a nagyon alacsony hőmérsékleti tartomány felé, akkor mínusz 273,15 Celsius foknál a gáz térfogata nulla lenne. Ez látható az ábrán. Az ideális gázmodell alapján a részecskéknek nincs térfogatuk, a gáz csupán a részecskék mozgása által töltik ki a teret, és mínusz 273,15 Celsius fokon ezek a részecskék nem mozognának

¹ Kép forrása: https://mersz.hu/object/m258ak_56_i5_idx/1504866882 (2025.10.19.)

tovább, több energiát nem lehetne kinyerni belőlük ilyen módon. Hogy egy matematikailag sokkal könnyebben kezelhető fizikai modellt kapjunk, a Celsius-skála helyett megalkották a Kelvin-skálát, aminek a lényege az, hogy a nulla pontja éppen a mínusz 273,15 Celsius fok. Ezt a hőmérsékletet nevezzük abszolút nulla foknak, és ezt a gyakorlatban nem lehet elérni. Ebben a példában nem egy új ok-okozati összefüggésre bukkantak a tudósok, hanem csupán átállították a számegetes kezdőpontját, és így a már létező fizikai modell könnyebben leírhatóvá vált.

A Kelvinben (K) mért hőmérsékletet jelöljük T-vel. T értéke csak pozitív lehet, a nullába nem tudunk lehűteni semmit. Ha egy gáz térfogata 100 K fokon V, akkor ugyanazon a nyomáson, 200 K fokon a térfogat $2 \cdot V$. Ahányszorosára nő a Kelvinben mért hőmérséklet, annyszorosára változik a térfogat is. Egyenes arányosság van. Ugyanez Celsius skálával nem működne. Erre írtam, hogy könnyebben leírhatóvá vált a modell, pedig csak egy nagyon egyszerű matematikai transzformációt hajtottunk végre. Sok ilyen konverziót el lehet képzelni. Például, ha nem hőmérséklettel dolgozunk, hanem a hőmérséklet reciprokával, azaz $1/T$ -vel. Ha T értéke nagy, tehát forró anyagunk van, akkor az $1/T$ értéke alacsony lesz, hiszen nagy számmal osztunk. Ezt a fizikai mennyiséget elnevezhetjük „hidegségnek”. Hiszen minél hidegebb az anyag, minél alacsonyabb a T értéke, annál nagyobb lesz az $1/T$ értéke. Ha T értékét közelítjük a nulla felé, tehát az abszolút nulla fok felé, akkor az $1/T$ értéke, vagyis a „hidegség” tartani fog a végtelenbe. Mivel a T sosem éri el a nullát, ezért a hidegség sosem éri el a végtelent. Ez persze csak egy matematikai trükk, de példának jó, hogy hogyan lehet variálni a fizikai modell köré írt matematikai egyenleteket, és így könnyebben vagy nehezebben megérthetővé válik a rendszer.

A fenti fizikai példában a „stabil pont” az abszolút nulla fok. Érdekesnek tartom, hogy különböző elméletekben sokszor olyan pontokat használunk kiindulópontnak vagy viszonyítási pontnak, amik valójában határértékek, és nem elérhetőek. Ezt láttuk a fenti példában, de akár a modern fizikából is említhetnénk a fénysebességet, ami az Einstein-féle relativitáselmélet szerint elérhetetlen a nyugalmi tömeggel rendelkező részecskék számára, mert végtelenbe nőne a tömegük (végtelen energiára lenne szükség a felgyorsításukhoz).

Talán egy kicsit meredek vagy inkább primitív az analógia, de nekem itt mégis az ember-Isten kapcsolat jut az eszembe. Több hasonlatot is szeretnék említeni:

A hívő ember számára az Isten a stabil pont. Az Isten az, aki az élet egyetlen szükséges és elégséges feltétele. Nem szimplán a földi emberi életnek a feltétele, ahol a testnek sok egyéb feltételre van szüksége az életben maradáshoz (most azt hagyjuk, hogy minden lehetőséget Istennek köszönhetünk), hanem az **életnek a belső életének a feltétele**. Ez alatt azt értem, hogy egy működő emberi szervezet is lehet átvitt értelemben halott vagy élő. Erre mondta Jézus, hogy hagyjátok a holtakra, hadd temessék el halottjaikat.² Az élet belső esszenciájáról van itt szó, a belső valódi életről, a valóságról, amit csak Isten tud kitölteni. Ebben az értelemben „halott” az, aki Istentől távol tartja

² Vö.: Mt8,22 ; Lk9,60

magát. Isten nélkül a lélek kihűl, és a finomabb megnyilvánulások durvább, ridegebb alakba kristályosodnak, hasonlóan a gázhoz, ami folyadékká és szilárd anyaggá sűrűsödhet, ahogy energiát veszít.

Amikor a fizikai világot akarjuk leírni, megérteni, akkor a „kikristályosodott” anyagot használjuk, mérjük, és kiindulási pontként azt az elméleti pontot tekintjük, ami az anyag elméleti „halál-pontja” lenne, az abszolút nulla fok, ami nem elérhető, mert a lét elpusztíthatatlan. Ez nyilván csak analógia a lélek halhatatlanságára, és az egyre sűrűbb létformákba való süllyedésére, amit részletesen lehet olvasni Pável Márta: „Akinak füle van a hallásra, az hallja meg!” című könyvében, de szerintem szép analógia, és ennek köszönhetően nem csupán a fizikai létünk, hanem egy ennél távlatibb valóságot is könnyebben megérthetünk.

A másik hasonlat nem az abszolút nulla fokra mutat, hanem a fénysebességre, ami szintén egyfajta határérték, amit csak nulla nyugalmi tömeggel lehet elérni. Ebben a hasonlatban a stabil pont nem a fent említett „halál-pont” lesz, nem egy alsó határérték, hanem épp ellenkezőleg, inkább a mi földi dimenzióink egyik felső határértéke. A relativisztikus képlet szerint, ha egy részecske közelít a fénysebesség felé, akkor az energiájával arányosan a tömege is megsokszorozódik oly módon, hogy ha elérné a fénysebességet, akkor a tömege a végtelenszeresére nőne. A foton azonban fénysebességgel halad. Ezt azért „tudja megtenni”, mert nincs nyugalmi tömege, nem egy megfogható részecske (bár van lendülete), hanem egy elektromágneses „energia-csomag”. A relativitáselmélet egyik alapállítása, hogy a foton sebessége akkor is fénysebesség, ha földi környezetben mérjük, és akkor is, ha a Napból néznénk, de akkor is, ha a Tejútrendszer középpontjából. Ezek a vonatkoztatási rendszerek mind eltérő sebességgel száguldanak az űrben, de a fény sebessége mégis mindegyikben ugyanannyinak mérhető. Ez elsőre ellentmondásosnak tűnhet, de ezt a fizikai tényt számtalanszor igazolták már különféle kísérletekkel. Az elméletben nincs ellentmondás, speciális sebesség-összeadásokkal, úgynevezett hosszkontrakciókkal és idődilatációkkal megmagyarázhatóak a látszólagos ellentmondások, illetve minden egzakt módon leírható egy egységes matematikai rendszerrel.

A lényeg, hogy a térben mozgó testek körül a tér-idő torzul, ami azt jelenti, hogy a mérőeszközeik is torzulnak, és bármilyen gyorsan haladjanak is, a fény sebességét mindig ugyanannyinak fogják mérni. A hosszkontrakció azt jelenti, hogy a gyorsan mozgó testek a sebesség irányában összezsugorodnak egy külső szemlélő számára. Viszont a mozgó megfigyelő önmagát nyugalomban lévőnek látja, és szerinte a külső világ hossza zsugorodik. Fénysebesség esetén nullára torzulna a méret, ami nyilván értelmezhetetlen. Bár egy fotonhoz nem lehet vonatkoztatási rendszert csatolni, de mégis, most intuitívan, a szemlélet kedvéért engedjük meg: egy foton „szemszögéből” megfogalmazva, ami keresztülhalad az Univerzumon, az Univerzum zsugorodik nulla hosszúságúra. Ez a számunkra nagyon furcsán viselkedő „foton-állapot” a megfoghatatlansága (vagy inkább értelmezhetetlensége) miatt párhuzamba állítható az isteni állapottal, mert Istennél sincs idő, neki sincs tömege, és Ő is független minden vonatkoztatási rendszertől. Természetesen ez is csak egy durva hasonlat, de mégis, ahogyan erről olvas az ember, az juthat az eszébe, hogy a foton egy olyan valami, ami mintha a tér-idő „börtönünktől” valamiképp független lenne, mintha egy leheletnyivel magasabb dimenziójú valóság egy megnyilvánulása lenne, de egy olyan megnyilvánulás, ami még képes összeütközni a mi háromdimenziós részecskéinkkel is, képes ránk hatást gyakorolni.

A fényvel kapcsolatos lelki hasonlatok azért is érdekesek, mert a misztikában a fény fogalma minden időben jelentős szerepet kapott. Fényjelenségek vannak a szentek teste körül, fényes angyalok adnak át üzeneteket, fényes jelenségek dominálnak a látomásokban, és az elmélkedő, szemlélődő emberek is fényvel kapcsolatos élményekről számolnak be, amik bár nem hasonlíthatóak össze a földi fényvel, azért mégis csak a fény az a szó, amit a tapasztalatukra leginkább tudnak használni. Azok az érdekes modern fizikai elméletek, amik a fényről mint valami transzcendens és immanens szubsztanciáról számolnak be, egybevágnak több ezer éves keleti és nyugati misztikus tapasztalatokkal. Ezzel kapcsolatban érdekes olvasmány lehet Fritjof Capra: A fizika taója című könyv, ahol sok példát mutatnak a modern fizika és a keleti misztika párhuzamára.

Érdekes dolognak tartom, hogy – amint feljebb már kicsit más megfogalmazásban említettem – földi szinten szükségünk van arra, hogy logikai hálózatokat építsünk, a hálózatokban központi csomópontokat (stabil pontokat) keressünk, elnevezzük a különböző fizikai jelenségeket, nominalizáljunk, megragadhatóvá tegyük a világot, amiben élünk, mintha a „tudás fájáról” ennénk; miközben az egész nominalizált hálózat egy végtelen óceánban lebeg, nincs stabil pontja, és a valódi stabilitás nem a lebegő hálóban van, még csak nem is a hálót átító vízben, hanem sokkal inkább a vizet átható, megragadhatatlan isteni fényben, a misztikában, az istentapasztalatban. Amikor megérezzük, hogy Istenhez tartozunk, na éppen akkor éljük meg a valódi stabilitást, és ez visz a transzcendens, lelki értelemben vett „túlélés” felé.

A cikk írója: Szeibert Márton mechatronikai mérnök, az AQUILA Civil Közösség tagja, helyettes vezetője, aki 18 éve végez önkéntes tevékenységet az AQUILA szervezésében. A teológia, filozófia a kedvenc hobbijai közé tartozik. Egyéb írásai az AQUILA Magazinban és a Tüllépésben olvashatóak.

Pável Márta

MINDENKINEK MEGFELELNI...? Minek?

Megfelelési kényszer...

Minek akarnak mindenkinek megfelelni? Nem bíznak önmagukban, a másikat többnek, jobbnak látják, s ezt ki is vetítik, s még így igazuk lesz...?

Számomra ez egy idegesítő népbetegség, a kiüresített nép betegsége. Az emberek azt hiszik, hogy van egy társadalmi elvárás (s már el is érték, hogy legyen...), és az ő egyéniségüket a társadalmi elvárásnak megfelelően kellett csiszolni, nehogy megbántson bármilyen réteget. Vagy bármilyen szót, vagy bármi ideológiát ne sértsen meg, hogy ő mást mer vallani. Ez nekem a személyek elleni diktatúra.

A megfelelési kényszer miatt az egyén önmagából mindenütt, a sarkaiból, az éleiből, a szépségéből, az egyéniségéből lecsiszol darabokat, azért, hogy a társadalomnak, illetve a

középszerűségnek megfeleljen.³ Ez nagyon fontos. Nem ismeri fel, hogy a középszerűségnek akar megfelelni. Persze lehet, hogy az illető maga is középszerű, és akkor viszont pontosan beleillik a képbe. De vannak olyan emberek, akik messze nem középszerűek, hanem sokkal többek, mégis nem ismerik fel kik ők, alacsony az önértékelési indexük, és magukat lefojtva a középszerűeknél pedáloznak elfogadásért, szeretetért, elismerésért. Nem fogják megkapni, mert az igazi valójuk valahol kiáramlik, gyanússá teszi őket...! De ők mégis meg akarnak felelni, a rossz beidegződés, a társadalom elvárása, az ilyen nevelés hatására. Azt gondolják, hogy valami rettenetes dolog történik velük, hogyha nem sikerül fénylő gyémántként, barna szénnek lenni...!

A megfelelni vágyás mindenkinél már kisgyerekként kialakul: meg akar felelni az anyjának, apjának, testvérének, nagyszüleinek, satöbbi! Majd amikor nőnek, ez a megfelelési kényszer további személyek felé terjed ki: óvó néni, tanító néni, és így megy a végtelenségig, a főnökig illetve még azon túl is.

Kérdés az, ez bennünk tudatalatti indíttatás is lehet, s mit okoz? Valójában kell-e, akarjunk-e megfelelni mindenkinek?

Tudom, a társadalom szemével rebellis az, aki mer magát egyenesen felvállalva egyéniség lenni, aki mer másfelé menni, mint a tömeg, aki kidugja a pocsolójából a fejét. Rebellisnek számít ma az is, aki teljesen másféle reményt táplál a világ felé, olyat ami a többinek eszébe sem jutna. De aki fél a tömeg haragjától, illetve a „szeretet” elvesztésétől, az megalkuszik.

Nagyon elgondolkodtató; milyen szeretet az, ha nem szeretsz akkor valakit, ha nem azt mondja, amit te akarsz? Az egy önzés, egy végtelen egoizmus. Sajnos, ma jellemző a világunkra, hogy lehúzzák egymást az emberek, s ehhez kiváló zsarolási technikájuk is van. Ahelyett, hogy segítenék egymásban kibontakozni az egyéni szépségek erejét, inkább uniformizálni akarnak. Senkinek se lehessen jobb élete.

Véleményem szerint csak egy valakinek kell megfelelni, és az az Isten. Akitől származik a lelkünk, és ahova visszamegy, tehát senki más nem érdemli meg, hogy meg akarjanak neki felelni. Igaz, vannak társadalmi jogos elvárások, amiket be kell tartani, együttélési törvények, főleg deviáns elemeknek, embereket veszélyeztető egyéneknek. De ez nem megfelelési kényszer, hanem kötelező elvárás, amit az ő erkölcsiégük hiánya miatt kell szabályozni. Itt viszont, nem az alja népekről beszélek, hanem olyan önbizalomgyenge, de finom rezgésű emberekről, akiknek az életük abba megy tönkre, hogy mindenkinek meg akarnak felelni. Ők azok, akik soha nem értékelték reálisan, hogy ők maguk milyenek, soha nem merték kimutatni az értékeiket, mert félnek a többiek véleményétől.

Nem értem, mi ez a viselkedés, tudom, hogy van, de nem értem! Egy igazi harcosnak kell lenni magunkért. Miért kéne félni? Emelt fővel kéne magunkat kitenni: ez vagyok, így jöttem. Tetszik

Ahogy egyre jobban magadba szeretsz,
úgy szeretsz egyre jobban bele
a világba is.
És amint a saját belső démonod
nem tudja elrontani a kedved,
akkor mások démonja sem lesz képes rá.
Egy tudatszint felett mindegy,
hogy Bözsi kívülről jön,
vagy belülről.
Mert már démonfelettivé váltál.

Soltész Ian ● ○

³ A középszerűség fenntartása társadalmilag kívánatos, mert ezekkel nem sok baj lesz.

vagy nem tetszik, nem érdekel. Ha ezt minél több ember meg merné tenni, akkor egy gyönyörű, színes világ lenne. De ez ábránd, nem mostanában lesz olyan, hogy egymás sokféleségében, egyéniségben gyönyörködjenek, sajnos ettől nagyon messze vagyunk.

Rám egyszer azt mondta a főnököm, hogy hagyjanak engem békén, mert én *szólótáncos* vagyok. Igen, ő rájött, hogy mindent meg fogok csinálni a magam gyors módján, tisztességes módján, de nem fogok (nem tudok) idomulni a lassúbb, a mindenkinek megfelelő bólogató módján. Nem azt mondom, hogy kivételes vagyok, de tudom mi van bennem, feszít az erő, tudom, a jobban teljesítők közé tartozom – legalábbis úgy tűnt eddig –, tehát az ember, ha az Isten szólótáncosa, akkor nem szabad neki tömegben eldugni magát, nem szabad magára zsákot húzni, hanem látszódjon csak nyugodtan, mert ő ilyen. Tévedés azt gondolni, ha valaki felvállalja magát, azt valamiféle egoizmusból teszi, hogy ő feltűnjön, vagy hogy színészkedik, hogy szeret szerepelni. Ez eszébe sem jut. Ő ilyen, és kész. Ezek azok, akik nem is tudják, hogy ők elnémítóan sokak, nem szerepelnek, nem is tudják, hogy „faltól falig” személyiségek. Ők a megfelelési kényszeresek ellentéte. Itt a találkozás velük, felszabadultságot hoz, mert ez a természetes viselkedés. Ellenkező esetben gyűlölködést is szülhet a többiben, mert irigységet kelt ez a szabadságérzet. Ha valaki az ilyenek jelenlétében nem a maga kicsiségére ébred, hanem arra, hogy én minek dugom el magamat, nekem is jobb lenne így, akkor segítség.

Minden ember lelke egy gyémánt, a csiszoltságától függ, mennyire ragyog, mennyire adja át magát az Isten lelkének. Bízgatok mindenkit, hogy ne akarjon tömeggé válni, ne akarjon a tömegben bégető birka lenni, mindenki adja ki a gyönyörűségét, azt a sokszínűségét, amit Istentől kapott. Sokkal, de sokkal szebb lenne ez a világ!

„Tégy, amit akarsz. De mindig tudni fogod, mitől féltél. Félni annyi, mint meghalni. Annyi, mint mulasztani. Annyi, mint soha. Soha többé. Értsd meg, soha, soha többé. Életed parancsa nem az, hogy kell. Mert nem kell semmi. Nincs kényszer. De tudd meg, hogy ezt itt soha nem tudod megtenni többé. Amit nem teszel meg itt, ma, most, azt nem fogod tudni soha. Amit félsz megtenni most, azt elvesztetted örökre.” Hamvas Béla

Varga Péterné/ Pável Márta, katolikus hittanár, az AQUILA h.r. vezetője, 40 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója.

Két könyve jelent meg (Akinek füle van a hallásra, az hallja meg, valamint A misztikus teológia alapjai) és egy Hazafelé címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetőek; az AQUILA Magazinban és a Túllépés n.é. lapban, valamint a blogokban:

<https://sasmarta.blogspot.com>

<https://ufo-sas.blogspot.com>

<https://Isten-az-egyetlen-remenyunk.blogspot.com>

<https://tullepes.blogspot.com>

<https://sasgondolat.blogspot.com>

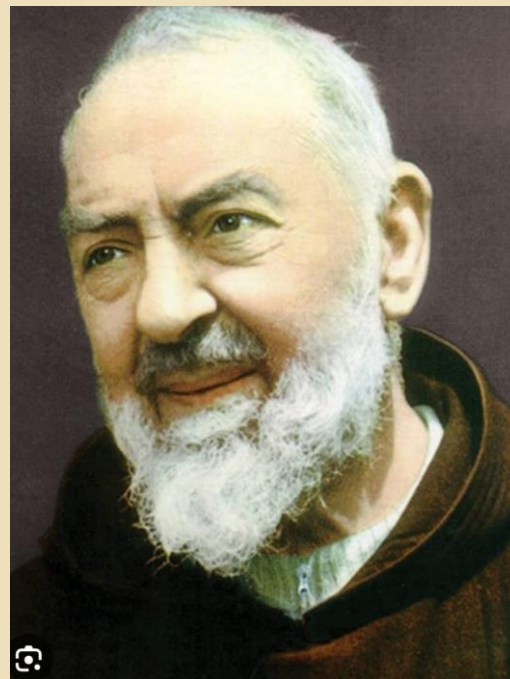
Rizmayer Péter

Beszélgetés a holtakkal

Mindig meglepő, ha egyes szövegekben hasonlóképpen nem mindennapi „jelenségek”, „élmények” olvashatóak, pedig a szerzők nem ismerték egymást, és mindegyik szerző finoman más módon írja le a hasonló tapasztalatait. Az írások megerősítik egymást abban, hogy tényleg létezhet az adott jelenség. Ilyen a halottak látásának, velük való kommunikációnak a képessége. Nézzünk ezekre Pio atyától, Avilai Szent Teréztől és boldog Suso (Seuse) Henriktől egy-egy példát alábbiakban.

Pietrelcinai Szent Pio (1887-1968)

„Egy másik alkalommal egy gyönyörű május délután Pio atya a szőlőlugas alatt, a kolostorkertben tartózkodott. Körülvette őt rendtársa és monsignor Alberto Costa, Melfi püspöke. A püspök megkérdezte tőle, hogy megjelentek-e neki valaha is az elhunytak. »Számталanszor« - felelte az atya, és mesélésbe kezdett. (...) Miután elhagyták a vendégházat [a kolostor vendégházat Paulino testvér és nővére, Assunta Di Tomasso asszonyság - RP], bezárták az ajtót, én egyedül maradtam a kandalló mellett. Éppen félig behunyt szemmel imádkoztam, amikor kinyílt az ajtó, és láttam, hogy egy, a San Giovanni Rotondói parasztlak öltözetéhez hasonló köpenyes öreg ember belép. Néztem rá anélkül, hogy megkérdeztem volna, hogyan tudott bejutni a kolostorba ebben az időben. Végül megszólítottam, és megkérdeztem tőle: 'Ki vagy? Mit akarsz?' Azt válaszolta: 'Pio atya, én Pietro Di Muaro fu Nicola vagyok, a becenevem Precoco.' Majd hozzáfűzte: 'Ebben a kolostorban haltam meg 1908. szeptember 18-án, a négyes számú cellában, amikor itt még koldusmenhely volt. Egy este, miközben feküdtem az ágyon, elaludtam az égő szivarral, amely felgyújtotta a szalmamatracot, megfulladtam és elégtem. A tisztítóhelyen vagyok. Imádságra van szükségem, hogy megszabaduljak. Az Úr megengedte, hogy eljőjsek segítséget kérni.' Miután meghallgattam, azt válaszoltam: 'Ne aggódj, holnap a te kiszabadulásodért mondom a szentmisét.' Felálltam és kikísértem a kolostor kapujához, hogy kiengedjem. Abban a pillanatban nem vettem észre, hogy az ajtó becsukódik és elreteszeli: mégis kinyitottam és kiengedtem az embert. (...) Paolino atya a következő napokban elment az anyakönyvi hivatalba az általam megadott adatokkal. Megkereste a nyilvántartást, és megállapította, hogy minden megfelel a valóságnak.”⁴

⁴ Renzo Allegri: *Pio atya csodái*, Agapé Ferences Nyomda és Könyvkiadó Kft, Szeged, 2021, 70-72. o.

Avilai Nagy Szent Teréz (1515-1582)

Szent Teréz írja Alcantarai Szent Péterről az *Önéletrajzában* az első, az avilai Szent József zárda megalapításáról szóló részben:

„Ugyanazon éjjel megjelent nekem a szent Alcantarai Péter testvér, aki akkor már halott volt, de mielőtt meghalt volna, értesült arról a nagy tiltakozásról és üldözésről, amely ellenünk támadt, s még írt is nekem, kifejezve örömét afölött, hogy ez az alapítás akkora nehézségekbe ütközik; szerinte ugyanis ez biztos jele annak, hogy ebben a zárdában nagyon híven fogják szolgálni az Urat; ezért igyekszik az ördög azt minden áron megakadályozni.

Végül pedig azt írta, semmi áron se egyezzem bele abba, hogy évi jövedelmünk legyen. Ezt kétszer, vagy háromszor is a lelkemre kötötte abban a levélben, s azt mondta, ha ehhez tartom magamat, minden kívánságom szerint fog végződni. Megjegyzendő, én ezenkívül már kétszer láttam őt, amióta meghalt, mégpedig nagy dicsőségben. Így tehát nem is ijedtem meg tőle, hanem ellenkezőleg, nagyon örültem; mert mindig megdicsőült testtel láttam megjelenni, nagy mennyei boldogságban, ami azután engem is egészen boldoggá tett. Emlékszem, mikor először láttam, egyebek közt elmondta nekem, mekkora boldogságot élvez, s hogy mennyire áldja az a szigorú vezeklését, amely ekkora jutalmat érdemelt ki számára. Azt hiszem azonban, hogy erről én már mondtam egyet-mást, s azért itt csak azt akarom megemlíteni, hogy most ezen alkalommal szigorúan bánt velem, s csak arra intett, hogy semmi esetre se fogadjak el évi járadékot; szememre vetette, hogy miért nem követtem tanácsát, s azzal eltűnt. Én egészen meg voltam rémülve, s mindjárt másnap értesítettem a történetekről azt az úriembert, akihez minden nehézségemben fordulni szoktam, s aki legtöbbet fáradozott ebben az ügyben, s kijelentettem, hogy semmi áron sem szabad beleegyezni az évjáradékba, hanem engedni kell, hadd folyjon tovább a pör. Ennek ő nagyon megörült, mert ebben a pontban sokkal erősebben tartotta magát, mint én; s azóta meg is vallotta nekem, hogy mennyire a kedve ellenére volt az az egész egyezkedés.”⁵

Boldog Suso (Seuse) Henrik (1295-1366)

Boldog Suso, a középkori misztikus, Eckhart mester tanítványának életrajzában az alábbi olvasható:

»Ez idő tájt számos látomása volt eljövendő és rejtett dolgokról, melyekben Isten képekben tárta föl előtte – amennyire ez lehetséges – a menny, a pokol és a purgatórium titkait. Gyakorta történt, hogy megholt lelkeket látott röviddel e világból való távoztuk után, s azok elmondták neki, mi lett velük ama másik világban, hogy mely vétkeikért kell bűnhődniük, s hogy mi módon lehetne segíteni rajtuk. Vagy pedig arról adtak hírt nagy örömmel, hogy mily nagy jutalmat nyertek ott, Isten színe előtt. Mindezek során megjelent előtte többek közt a boldogságos Eckhart mester, s a szentéletű srassburgi barát, Johannes Fuoterer. Eckhart mester tudatta vele, hogy magasztos fényben tartózkodik ott,

B. ENRICO SUSONE, † 1366
23 gennaio, sacerdote

⁵ Jézusról nevezett Szent Terézia Összes Művei *Önéletrajz*, Num. 2.932/1927
<https://web.archive.org/web/20160305134905/http://www.hagiosz.net/files/vida.zip>, 192-193. o.

s lelke Istenben eggyé vált Istennel. A Szolga két dolgot kívánt megkérdezni tőle. Az egyik: miként vannak Istenben azok, akik igaz elnyugvásban, örömet s minden hamisság nélkül a legfőbb Igazság szerint éltek. Azt a választ kapta, hogy az ilyen emberek bevételése a mivolttalan mélységbe szóba sem fogható. Majd pedig azt kérdezte, hogy mindazok számára, akik ama mélység mélyeibe vágnak, mely gyakorlatok lennének a legalkalmasabbak. Erre ezt a választ kapta: „Teljes elnyugvásban kell odahagyniuk önnön valójukat, mindent Isten felől tekintve, nem pedig teremtményi nézőpontból; s szelíd, halk türelemmel viseltetniük a farkaslelkű emberek iránt.”

A látomásában megjelent másik testvér, Johannes barát, hasonlóképp, fölmagasztosult lelke tündöklő szépségben állt meg előtte. Tőle is azt kérte a Szolga, hogy válaszoljon kérdésére. A kérdés így hangzott: „Mely gyakorlatok azok, melyek a legnagyobb szenvedést okozva, egyben legnagyobb hasznára is vannak az embernek lelke gyarapodásában?” Johannes válaszolt, s elmondta: *semmi se fáj annyira az embernek és semmi se hasznosabb, mint az, amikor Istentől is elhagyatva türelemmel odahagyja önmagát s önnön akaratát, vagy ha Isten kedvéért magáról Istenről is lemond.*

Saját atyja pedig, aki teljességgel e világ gyermeke volt, halála után szintén megjelent előtte, s fájdalmas arccal mutatta meg purgatóriumi siralmas tisztulásának helyét; elmondta, mi volt a legnagyobb vétke, mely ama helyre juttatta, és töviről hegyre azt is, hogy fia miként segíthetne rajta. Ő pedig teljesítette kérését. Később azután atyja újra megjelent előtte, s elmondta: megtisztult immár, megszabadulva vétkei súlyától. Szintúgy megjelent neki szent életű édesanyja is, akinek lelke és teste által már földi életében csodákat művelt Isten, s föltárta előtte mennyei, boldogságos jutalmát. Még igen sokan megjelentek így előtte az eltávozottak lelkek sorából, nagy örömeire és épülésére. Mindezen dolgok példájukkal bátorították őt ama életre, melyet akkoriban folytatott.»⁶

A halottakkal történő beszélgetés bizonyosság arra, hogy a lelkek tovább élnek, és lehet kommunikáció a földi és a túlvilági lelkek között. A két világ közötti talán sokkal finomabb határ van (ha van egyáltalán...), mint azt gondolnánk. Aki hagyta magát Isten által kivájni a lelkét (mint ahogy a fenti idézetek is Isten embereitől származnak) az bizonyára jóval nagyobb perspektívában lát, érzékel, mint az átlagember. Aki nem ilyen finom, és nincs ilyen tapasztalata, annak mindez nehezebben hihető. Itt, bár egy bolygón élünk, de szétválnak az utak. Az lenne a jobb, hogy minél többen finomodnának addig, hogy a létnek ezeket a szegmenseit is képesek legyenek érzékelni. A szentek arra jó példák, hogy az ember alapvetően képes erre. Sok mindent, ami nyilvánvaló lehetne, azt mi magunk rejtünk el a belső durvaságunkkal.

De érdekes, megfontolandó dolgokat is rejtenek a fenti szövegek. Pio atyánál például látható, hogy a földi életben nem ismerték egymást a halottal, mégis pontosan tudta, hogy kicsoda Pio atya. Honnan tudta? Úgy tűnik, hogy odaát nem kérdés, hogy az Atya van, Ő az, aki megengedte neki, hogy eljőjön segítséget kérni. Úgy tűnik, hogy sokkal inkább tisztában vannak a szabad akarat határaival, következményeivel. Pável Márta lelki vezetőm tanította, hogy mivel a túlvilágon nincs test, emiatt tisztábban látnak. Úgy tűnik, hogy odaát semmilyen hazugságnak, ferdítésnek nincs helye. Ha jól értem, amellet, hogy a halott kegyelmet kapott, egyben szolgálatot is teljesít. Elmondta a nevét, mikor, hol és hogyan halt meg, ami igazolta Pio atyát, de igazolja ezt az írást

⁶ Suso (Heinrich Seuse) misztikus írásai, Paulus Hungarus Kairosz Kiadó, 2001, 22-23. o.

is, Isten az örök jelenben mindent lát. A halott az állapotával is tisztában van (tisztítótűz), illetve az is látható, hogy a földi ima képes olyan erőt kifejteni (bizonyára nem mindegy, hogy ki imádkozik, milyen erővel), hogy képes a túlvilágra is hatni, valakit kiszabadítani a szorult lelki helyzetéből, állapotából, vagyis az imának igenis nagy ereje van és meghaladhatja a háromdimenziós világunk határait. Ez azt is jelenti, hogy az emberi működés képes a túllépésre, még ha ritkán gondolunk is bele, vagyis nem vagyunk csak „földi” lények, bármennyire szeretnék is ezt elhiteni velünk. Szent Teréznel az is látható, hogy a szent halott teljesen tisztában van az evilági dolgokkal, és Teréz lelkére köti, hogy mit tegyen, akiben – szintén csodálatos –, semmilyen kétség nincs ennek igazságáról és megteszi. A földi cselekedetek ereje látható boldog Susónál is, ahogyan az édesapját megsegítette. Odaát már nem képes a lélek jót tenni? Odaát „csak” elszenvedti a földi élete következményeit, de a tisztítótűzből való kiszabaduláshoz már más segítsége szükséges, amennyiben ez a lehetőség megadatik a számára? Mindez a saját döntéseinket, a halottakért való imádságot sokkal élesebb fénybe helyezi, sokkal nagyobb földi cselekedeteink tétje, mint az valaha is gondoltuk volna, de sajnos erről kevés hiteles szó esik, ezt kellene tanítani, erről kellene sokat beszélnünk, megfontolnunk, ezt kellene a lelkünk mélyébe, a szívünkbe, az elménkbe belevésnünk. Ebben az értelemben, ilyen irányban kellene – Istennek egyre jobban átadva magunkat, Benne égve – az embernek gyönyörűnek, csodálatosnak, őrült-vidámnak, szertelennek lennie... Ahogyan boldog Suso lobogó Istenszerelmében egy tőrrel a mellére, pontosan a szíve fölé belevészte az IHS nevet...⁷

Irodalom:

- Renzo Allegri: *Pio atya csodái*, Agapé Ferences Nyomda és Könyvkiadó Kft, Szeged, 2021
- Jézusról nevezett Szent Terézia Összes Művei *Önéletrajz*, Num. 2.932/1927
<https://web.archive.org/web/20160305134905/http://www.hagiosz.net/files/vida.zip>
- *Suso (Heinrich Seuse) misztikus írásai*, Paulus Hungarus Kairosz Kiadó, 2001
- https://hu.wikipedia.org/wiki/Pietrelcinai_Szent_Pio
- https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81vilai_Szent_Ter%C3%A9z
- https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81vilai_Szent_Ter%C3%A9z

A cikk írója: Rizmayer Péter, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen diplomázott magyar és esztétika szakokon. Korábban tanított, jelenleg projektmenedzserként dolgozik. 25 éve van az AQUILA Közösségben, az AQUILA Magazinban és a Túllépésben is rendszeresen publikál.

⁷ Uo. 21. o.

Impresszum

Kiadó: AQUILA Civil Társulat, 1222 Budapest, Zakariás József u. 3.

Felelős kiadó: Varga Péterné/Pável Márta

Honlap: www.aquila-sas.hu

E-mail: varga.marta@aquila-sas.hu

Telefon: +36 207777440

Nemzetközi azonosítószám: HU ISSN 2064-7700

Fő- és felelős szerkesztő: Varga Péterné/Pável Márta,

Főszerkesztő helyettes: Szeibert Márton

Főmunkatársak, szerkesztők/lektorok:

† Nagy Varga Katalin, lektor

Rizmayerné Márkus Edit, lektor, korrektor

Pável Ágnes lektor

Oroszi - Kuzmich Kinga, korrektor

Rizmayer Péter, lektor, korrektor